

RESUM DIAGNÒSTIC SECTORIAL (D A F O)

DEBILITATS

DEB_1

La producció ecològica comporta **més despeses** pels productors i elaboradors que la convencional (per ex: l'arròs). Es considera injust que la producció ecològica, més respectuosa amb l'entorn que la convencional, hagi de pagar el sobrecost lligat al procés de la certificació. Així mateix, la necessitat de mà d'obra que tenen les explotacions ecològiques fa que aquestes saltin de tram en el Règim de Cotització de la Seguretat Social, fet que les penalitza fiscalment. Per sort, fins ara la diferència de PVP entre el sector ecològic i el convencional, tot i que ha disminuït, segueix essent significativa.

DEB_2

Manca d'algunes **infraestructures bàsiques**: escorxadors certificats com a ecològics i obradors compartits per poder elaborar els productes.

DEB_3

Manca de **matèries primeres ecològiques de proximitat** per elaborar els productes. També manca **llavor en ecològic** i això obliga als productors a dependre d'un sol proveïdor.

DEB_4

Dificultats en el **procés d'elaboració i envasat d'empreses mixtes**, per separar i gestionar els productes transformats en ecològic.

DEB_5

Falta de coordinació entre subsectors: a) el productor desconeix quin són els productes que necessiten els elaboradors i que estan demanant els consumidors (per exemple els elaboradors depenen de la soja i del paí que han d'importar per la producció de pinso o els llegums ecològics que hi ha al mercat provenen sobretot de països tercers); b) manca una millor connexió entre les deferents baules de la cadena, especialment falta engranatge a nivell de la distribució; c) el comerç hauria de tenir accés a més informació especialitzada per poder transmetre coneixement del producte i generar més confiança als consumidors cap al producte ecològic; d) falta diàleg entre comerciants i operadors; e) manquen acords a llarg termini entre productors i consumidors per mirar de garantir un consum estable i un preu just.

DEB_6

Etiquetatge poc clar que pot generar confusió als consumidors, ja que: a) no sempre es diferencia la procedència o la petjada de carboni de les matèries primeres (locals o de fora de Catalunya); b) sovint tampoc diferencia la dimensió de les explotacions (grans indústries o petits productors); c) no sempre posa en valor que es tracta de producte de temporada i els seus valors nutricionals associats; d) la denominació d'ecològic queda difosa entre un llistat de termes i missatges confosos (natural, sostenible, integrat); e) risc de que s'utilitzi la mateixa etiqueta per a un producte comercialitzat en una gran superfície que per a un producte venut per altres vies, com ara cooperatives de consum, botiga de barri o botiga especialitzada. Caldria incloure tots aquests criteris, a més d'aspectes lligats a l'economia social, justícia, proximitat, traçabilitat, etc., vinculats a tot el procés (producció-elaboració-distribució-consum).

L'agricultura ecològica certificada ha quedat reduïda a la seva dimensió agronòmica, deixant de banda el potencial transformador social i cultural que en els seus inicis semblava voler tenir. Incorporar temes de temporalitat/estacionalitat, proximitat i cadenes de producció curtes, són factors tant o més importants que l'absència d'adobs químics o pesticides en els cultius.

En relació a aquest tema, es constata que: a) no s'ha generalitzat l'adhesió voluntària al segell promogut pel DACC per promoure la venda de proximitat (venda directa i circuit curt); b) hi ha certes dificultats en destacar el producte local en certificació ecològica, especialment en productes elaborats i productes càrnics, on es pot conèixer l'origen de l'animal però no del pinso utilitzat en l'alimentació.

DEB_7

Problemes de **convivència amb la producció convencional**, lligats a: a) manca de protocols de detecció de contaminacions accidentals dels nous OGM basats en tècniques d'edició genètica; b) la gestió dels riscos de contaminació dels productes ecològics amb substàncies utilitzades en explotacions convencionals veïnes i seu impacte, que de moment recau en l'operador eco; c) dificultat per controlar les males herbes; d) escassa atenció (administració/productors) a la conservació dels espais no productius de les finques agrícoles (marges, bosquets, línies d'arbrat, basses, sèquies) que poden reportar beneficis a l'agricultura (millores substancials en la pol·linització, control de plagues, protecció contra ventades, purificació de l'aigua, etc.); e) la franja de seguretat entre terres eco i convencional recau en l'explotació ecològica i això és paradoxal, perquè està penalitzant a qui fa aplicar pràctiques agronòmiques més respectuoses amb l'entorn; f) certs subsectors productius ecològics tenen una mancança més agreujada que altres per poder millorar la seva rendibilitat productiva i apropar-se als rendiments de l'agricultura i ramaderia convencional.

DEB_8

Dificultats d'**accés a la terra**: a) manquen terres disponibles per ampliar la superfície d'explotació; b) la durada dels contractes d'arrendament de terres (7 anys, generalment) és insuficient per posar en marxa un projecte en producció ecològica; c) caldria centralitzar i facilitar més informació sobre els bancs de terra per part de les diferents administracions.

DEB_9

El productor té dificultats per: a) trobar **canals de comercialització** al fer la conversió en ecològic; b) explicar les bondats del producte, especialment en el cas dels productors més petits, que no tenen el mateix accés a la publicitat i la informació que tenen les grans indústries; c) elaborar el mateix el producte; d) la creixent tendència a la "*convencionalització*" del preu en origen (en certs sectors com ara el raïm, la diferència de preu entre ecològic i convencional s'està equiparant) ja que la distribució està començant a pressionar els preus a la baixa als seus proveïdors ecològics.

DEB_10

La majoria de comerços minoristes que fan **venda a doll en ecològic** i que acomplirien els requisits per ser certificats pel CCPAE, no notifiquen la seva activitat, mentre que al mateix temps hi ha comerços minoristes que venen productes com si fossin ecològics. Això pot generar desconfiança en el consumidor i pot provocar competència deslleial i frau en el consum.

D'altra banda, el model de certificat del CCPAE, en el cas de les **botigues ecològiques** certificades no permet que els clients puguin identificar quins productes concrets estan coberts per aquesta certificació i generar confusions enganyoses al consumidor.

DEB_11

Malgrat que els productes ecològics cada cop es coneixen més, persisteix una **manca de coneixement del que és un producte ecològic, especialment quant a les condicions de producció, els valors i les qualitats diferencials de la producció ecològica**. En aquest sentit, els consumidors valoren especialment els aspectes relacionats amb la manca de residus però no tant per la seva contribució significativa a la sostenibilitat.

DEB_12

Dificultats per **fer accessibles els productes ecològics a tota la societat**, especialment per raons de preu. Insuficient organització del sector consum per tenir més força en el mercat per aconseguir preus més justos. Malauradament, hi ha poques famílies que comprin la majoria de la seva cistella alimentària de productes ecològics.

DEB_13

Manquen dades econòmiques per poder comparar l'alimentació ecològica i la convencional tenint en compte tot el cicle productiu i l'estructura dels costos. A més, caldria incloure en aquest anàlisi els efectes sinèrgics positius de seguir una dieta saludable i adquirir productes de proximitat.

DEB_14

Dificultats per fer arribar els beneficis i valors de la producció ecològica a la societat, per tal de que vegi aquests productes com a beneficiosos per la salut i pel medi ambient i no com una moda vinculada a una elit socioeconòmica. No s'exploten prou els vincles emocionals dels consumidors amb l'entorn i les condicions d'on es produeix el producte ECO. Hi ha una part de la societat que mostra inclús un cert rebuig vers la producció ecològica i es focalitza més en les febleses (en el preu comparat amb la convencional o en l'aspecte) que en les forteses.

DEB_15

Manca una cultura dels sabers de la pagesia, coneixements, tècniques i oficis sobre treballs agrícoles que s'han anat perdent i caldria recuperar. Cal reforçar més la figura de la pagesia com un actor clau de la societat i de l'ecologia.

DEB_16

Calen **equips multidisciplinaris** per abordar els problemes des d'un punt de vista més holístic i global.

DEB_17

Dependència de les **subvencions** en el cas d'algunes produccions en ecològic.

DEB_18

L'agricultura ecològica certificada se centra, especialment, en criteris productius i tècnics ambientals. No té en compte **com es tracta el conjunt de la finca** ni defineix compromisos/beneficis/contraprestacions pel que fa a les accions de conservació més directes i d'alt valor, com és la conservació d'hàbitats semi-naturals en finques agrícoles.

DEB_19

Caldria **revisar i actualitzar els criteris que s'estan aplicant actualment en la certificació de la producció ecològica**. En alguns cassos són molt limitants i en d'altres s'ha flexibilitzat certs aspectes per facilitar l'entrada de pràctiques de caire més convencional.

DEB_20

El **funcionament del CCPAE** es millorable en aspectes com ara: a) ampliar el procés de presa de decisions sobre el procés de certificació a les parts directament implicades (producció i consum); b) simplificar els tràmits, per exemple per facilitar la comercialització.; c) reduir les taxes; d) facilitar la diversificació; e) cercar fórmules que facilitin l'entrada de nous productors que no són propietaris de la terra.

AMENACES

AM_1

Dificultats administratives vinculades a: a) la tramitació de permisos; b) autoritzacions; c) elevats costos de la certificació; d) als excessius mecanismes de control i inspecció en la certificació; e) la dificultat de convivència (per una mateixa persona titular de la declaració DUN) dels dos sistemes de producció (convencional i ecològic) quan es vol consolidar la producció en ecològic; f) manca d'adaptació d'alguns tràmits administratius a la casuística de la producció ecològica (especialment els relatius a la fertilització dels sòls); g) el període de transició cap a producció ecològica és molt llarg; h) l'accés a les certificacions ecològiques d'alguns productes provinents de l'aqüicultura; i) la coordinació entre les diferents administracions que posen en marxa iniciatives de producció ecològica.

AM_2

Insuficients **recursos públics** de la Generalitat, Diputacions i Ajuntaments per: a) poder invertir en nous projectes d'elaboració; b) assessorament a la conversió a la producció ecològica i suport tècnic especialitzat; c) fer més inspeccions per tal de controlar el producte que s'està comercialitzant com a ecològic i que potser no ho és, i per detectar males pràctiques i situacions fraudulentas; d) afavorir l'increment del consum dels productes ecològics a les col·lectivitats escolars; e) facilitar el contacte entre les associacions de productors i les cooperatives de consum;

AM_3

Increment dels costos degut a: a) l'increment del preu de les matèries primeres; b) una menor demanda dels productes ecològics c) el sobrecost derivat de la necessitat d'arribar a punts de distribució/venda especialitzats.

AM_4

Escassa recerca orientada a: a) la millora de la viabilitat econòmica de l'elaboració dels productes ecològics; b) generar millores tècniques en la producció ecològica a nivell de finca en el nostre context mediterrani; c) nous cultius; d) generar informació objectiva i irrefutable sobre els valors i els beneficis de la producció ecològica en aspectes com ara la fertilitat del sòl, l'adaptació al canvi climàtic, la millora de la resiliència dels ecosistemes, la nutrició i la salut; e) investigar els diferents canals de proveïment i l'impacte econòmic de les diferents formes de consum; f) millorar la conservació i gestió dels espais no productius de les finques agrícoles.

AM_5

Insuficient inversió en I+D+i en: a) l'àmbit d'adaptació al canvi climàtic; b) l'arròs ecològic.

El finançament de la recerca en producció agroalimentària ecològica és insuficient i sovint costa molt arribar-hi. Els terminis de les subvencions per a la promoció dels projectes de recerca, són massa curts .

AM_6

Intrusisme de marques que no són ecològiques però donen un missatge confós cap al consumidor.

AM_7

Insuficient **transferència** del coneixement generat per la recerca. En producció ecològica cal explorar fórmules innovadores per posar a disposició del sector la recerca que es fa a Catalunya (com ara un centre de recerca virtual al servei del sector)

AM_8

Cal més **control dels productes ecològics que venen de fora** i que fan competència als productes catalans. Una part dels valors associats a la producció ecològica, especialment entre els consumidors, entren en contradicció quan el producte és d'importació.

AM_9

La **Producció Agrària Sostenible (PAS)** suposa un element de confusió en relació a la producció i la certificació ecològica. La nova acreditació de sostenibilitat de l'explotació, atorgada pel futur CCPS (Consell Català per la Producció Sostenible), és percebuda com una certificació insuficient i redundant de cara a una transició agroecològica. Es considera que la PAS pot suposar una amenaça pel sector ecològic, ja que si s'etiqueta confondrà al consumidor i no propiciarà una transició cap una sostenibilitat real, verificable i constatable. Pot acabar provocant una disminució de la producció ecològica i una "dilució" dels valors ecològics.

AM_10

Desinformació cap al consumidor, ja que: a) el terme ecològic queda difós entre tot un llistat de termes i missatges confosos (natural, sostenible, integrat, etc.); b) també la certificació nova sobre benestar animal a les granges pot generar confusió entre els consumidors (sembla que s'estiguin duplicant objectius ja implícits en la producció ecològica); c) en àmbit escolar, es troben dificultats per incorporar el missatge sobre els valors de l'alimentació ecològica, ja que la gestió dels menjadors escolars és independent del currículum escolar; d) la creixent llunyania entre el món educatiu i el món agrícola i el fet de que la població en general, i especialment la gent jove, cada cop està més desconnectada del funcionament del camp, no ajuda al sector agrari ecològic; e) certs productes bio es venien perquè no hi havia alternativa convencional (per exemple, productes transformats de proteïna vegetal), però actualment ja se'n troben sense certificar; f) existeix comunicació i publicitat enganyosa en el sector de les botigues en relació als productes ecològics ja que s'utilitzen conceptes barrejats expressament per generar confusió.

AM_11

La **gran distribució**, que incorpora línies de producte ECO,: a) amenaça d'ofegar el comerç de proximitat ecològic; b) posa en risc de desaparició les cooperatives de consum; c) de vegades comercialitza alguns productes per sota dels seus costos reals de producció.

AM_12

Instal·lació de **grans empreses** que es dediquen a la producció ecològica.

AM_13

Inexistència d'una **formació reglada superior universitària i en cicles formatius de grau superior** en producció ecològica. Manca també una **formació especialitzada a les escoles de capacitació agrària** sobre algunes produccions (com ara arròs eco).

AM_14

Manca de **consciència ambiental** en la societat, incloent molts consumidors i alguns pagesos, que dificulta que s'actui amb responsabilitat a l'hora de produir i consumir.

AM_15

Manca d'èxit del **"greening" promogut per la PAC**, que no ha corregit les pèrdues de biodiversitat ni ha millorat globalment la provisió dels serveis ecosistèmics.

AM_16

Manquen **assessors professionals especialitzats** en producció ecològica. El problema s'agreuja amb l'increment que hi ha hagut els darrers anys d'hectàrees de superfície inscrites en ecològic.

AM_17

Desajustos legislatius. Per exemple, el Reglament (UE) 848/2018 ha suprimit l'excepció que hi havia i que permetia realitzar la fase final de l'engreix dels vedells en els allotjaments sense accés a pastures. Aquesta modificació suposa una amenaça pels ramaders ecològics de muntanya, ja que l'estructura existent d'aquestes explotacions sovint dificulta aquest accés i adaptar-s'hi suposa efectuar inversions, un increment dels costos de producció, així com la necessitat d'explicar al consumidor les diferències en la qualitat de la carn que aquest canvi provoca.

FORTALESES

FOR_1

Disposar d'un **segell de certificació** propi contribueix a: **a)** diferenciar el producte i donar-li més valor afegit de cara a la distribució; **b)** donar garanties de qualitat al consumidor; **c)** promoure els eixos de sostenibilitat i biodiversitat en què es basa la producció ecològica; **d)** promoure el consum de productes "nets", produïts de forma natural, sense additius ni conservants artificials; e) donar garanties de que se segueixen bones pràctiques en el procés productiu, **f)** visibilitzar el recolzament de la normativa europea que li dona empara.

FOR_2

La producció ecològica **reforça la figura de l'agricultor i del ramader** com un actor clau dins la sòcio-ecologia. També és creixent la consciència del sector agroramader respecte a les pràctiques sostenibles.

FOR_3

Valor afegit en el cas dels **productors que tanquen el cicle** (producció-elaboració-comercialització), en comparació amb la producció ecològica més intensiva.

FOR_4

Sector viu, obert a nous aprenentatges i proactiu als canvis. Cada vegada hi ha un ventall més ampli de productes ecològics.

FOR_5

Llarga trajectòria de la producció ecològica a Catalunya.

FOR_6

La producció ecològica: **a)** afavoreix un entorn segur i saludable, ja que es fonamenta en pràctiques productives responsables i respectuoses amb aquest entorn; **b)** contribueix a lluitar contra el canvi climàtic, segrestant carboni; **c)** regenera el sòl i incrementa la seva fertilitat; **d)** produeix aliments més saludables, lliures de residus químics. Malauradament, el marc legal no permet destacar les possibles virtuts dels productes ecològics sobre la salut.

FOR_7

Es disposa d'una **normativa clara i homologable a nivell europeu.**

FOR_8

El **sector ha experimentat millores** en: **a)** la professionalització i en el treball col·laboratiu (tot i que encara hi ha camp per recórrer); **b)** el creixement del teixit industrial del sector ecològic; **c)** el creixement de la dimensió de les empreses a Catalunya; **d)** relació a que, comparat amb fa un any, actualment hi ha més facilitats per trobar productes ecològics als comerços.

FOR_9

S'ha millorat molt **l'etiquetatge.** Actualment, l'etiquetatge dona molt més detall sobre la composició dels productes que fa uns anys.

FOR_10

Està creixent molt la **compra directa als productors**, conjuntes a través de les cooperatives de consum o individuals a través de l'e-comerç. També s'ha incrementat la presència de productors en mercats municipals o la comercialització directa a través de cistelles.

FOR_11

Generació de coneixement local. Hi ha una part important del sector que està generant coneixement i expertesa a partir de la seva activitat, que pot resultar molt útil compartir i escalar pel territori. Hi ha un actitud molt proactiva i positiva per part del sector de cara a compartir coneixements i posar a disposició les seves finques per explorar innovacions.

FOR_12

Impuls amb **èxit de diversos Grups Operatius** cofinançats pel FEADER relacionats amb la producció ecològica, en els que treballen conjuntament el sector productiu i el món de la recerca.

FOR_13

Gran presència al territori **d'Associacions de Defensa Vegetal i d'altres tipus d'associacions** que fan de palanca de transmissió entre el món de la recerca i el món productiu (en ambdues direccions).

FOR_14

El **canal especialitzat del bio** està format per persones que coneixen, comparteixen i difonen els valors del bio. Són ells qui fins ara han donat a conèixer aquests valors, gràcies al contacte directe amb el mercat i també amb els productors i elaboradors.

FOR_15

Existeixen **projectes de caràcter social vinculats amb la producció ecològica**. Per exemple, projectes com els impulsats per la Fundació Espigoladors o pel Banc d'Aliments.

OPORTUNITATS

OP_1

El producte ecològic s'associa a un **producte més saludable i de millor qualitat**. Hi ha un alt convenciment ideològic en la bondat del sistema de producció i el consum de productes ecològics és una tendència que s'està consolidant a nivell global.

OP_2

Major **conscienciació des de la gestió pública** que es tradueix en: **a)** incorporació creixent dels productes ecològics als menjadors escolars; **b)** més compra pública que actua de catalitzador de la demanda de productes ecològics; **c)** els aliments ecològics són un puntal en totes les estratègies públiques per promoure una alimentació sostenible; **d)** cada cop es tenen més en compte els productes ecològics a les licitacions públiques.

OP_3

Coexistència d'**altres categories i etiquetes complementaries** que també ajuden a comercialitzar el producte.

OP_4

Tendència a la **diferenciació com a producció agroecològica** (que contempla a més dels valors de la producció ecològica, aspectes relacionats amb la conservació de la biodiversitat i els recursos naturals).

OP_5

Oportunitats reguladores i legislatives: **a)** la normativa de producció ecològica dona cabuda a incloure altres aspectes relacionats amb beneficis socials o ambientals com la millora dels sòls o el benestar animal); **b)** les polítiques europees avancen en la direcció d'afavorir el comerç de producte ecològic i també de fomentar la compra pública; **c)** empenta des de la UE, a través diversos instruments (Agenda 2030, New Green Deal, la nova PAC o l'Estratègia de Biodiversitat) per incrementar el coneixement i la innovació en el camp de la producció agroecològica; **d)** La nova normativa de producció ecològica dona una oportunitat al sector de la producció i comercialització del que s'anomena material vegetal heterogeni ecològic. Cal aprofitar-ho per tal de facilitar l'intercanvi i el comerç de material vegetal ecològic.

OP_6

La **demanda creixent** està incrementant els **punts de venda** de productes ecològics. Cada dia hi ha més llocs i tipus de comerços on trobar els productes ecològics, amb uns preus més competitius que faciliten l'increment de les vendes però també plantegen el risc d'ofegar als productors locals.

OP_7

Oportunitats comunicatives. La contribució a la lluita contra el canvi climàtic, a la protecció del medi ambient o a la salut són tres arguments importants per reforçar més a nivell comunicatiu la imatge dels productes ecològics.

OP_8

L'impacte mediàtic creixent a favor del consum de productes ecològics fa que les grans empreses d'elaboració i distribució apostin cada cop més per la introducció del producte ecològic en la seva oferta. Aquest fet, en principi, suposa una oportunitat per impulsar la producció ecològica, però s'ha d'anar amb cura perquè pot tenir efectes perversos (per exemple la progressiva "convencionalització" de la producció eco (vegeu FEB_9).

OP_9

La nova nau Biomarket i la introducció de producte ecològic en empreses majoristes de Mercabarna i altres plataformes de venda proporcionen noves oportunitats de **facilitar la logística als productors** (és un tema sobre el que no tothom està d'acord).

OP_10

El model de negoci de les **cooperatives de consum** comporta l'oportunitat de promoure compres conjuntes de productes ecològics i contribuir: **a)** d'una banda, a reduir costos i; **b)** d'altra banda, una oportunitat per promoure productes que integrin altres valors i criteris sinèrgics amb la producció ecològica, com per exemple la proximitat, el producte de temporada o altres criteris més socials.

OP_11

Finançament. La promoció de la producció agroecològica està alineada amb totes les polítiques europees i això hauria d'obrir moltes possibilitats per l'obtenció de finançament. La producció agroecològica és bàsica per la seva contribució als ODS (especialment els relacionats amb la lluita

contra el canvi climàtic i evitar la pèrdua de biodiversitat) i això genera més oportunitats de finançament.

OP_12

En l'**àmbit de la recerca**, malgrat que l'administració ja disposa d'ajuts específics per promoure la recerca relacionada amb la producció ecològica, si es considera la importància que té la recerca agroalimentària a Catalunya no específicament relacionada amb la producció ecològica, es veu com a una oportunitat per permetre integrar-hi molt més la producció ecològica. Igualment, es disposa de molt de coneixement en producció convencional que està relacionat amb la sostenibilitat i es podria aprofitar pel sector ecològic.

OP_13

Hi ha a disposició una àmplia **oferta formativa**: **a)** professional a través des les escoles de capacitació agrària que estan esteses per tot el territori; **b)** a través de les jornades tècniques de transferència que es realitzen en el marc del PATT;

OP_14

Cada vegada hi ha més **interès dels estudiants relacionats amb formacions agroalimentàries** per adquirir coneixements sobre la producció ecològica.

OP_15

El context de l'emergència climàtica i ecològica està accelerant l'impuls de l'agroecologia i la transició cap a **models de producció més sostenibles**. També pot ser l'ocasió per fer més recerca aplicada amb criteris adaptatius i/o de mitigació.

OP_16

Des de les administracions s'estan realitzant cada cop més esforços per: **a)** optimitzar l'aplicació de fertilitzants i productes fitosanitaris, conscients de que les pràctiques agrícoles influeixen fortament en la biodiversitat, els fluxos de matèria i energia i la qualitat del sòl, l'aire, l'aigua i en altres serveis ecosistèmics (en aquest sentit, la producció ecològica està millor posicionada que la producció convencional); **b)** difondre i estendre els beneficis de la producció ecològica i els avenços en recerca, centralitzant i oferint informació rigorosa sobre els seus beneficis davant la producció convencional; **c)** impulsar la promoció de bancs de terres. amb la col·laboració dels grups d'acció local; **d)** fomentar el consum dels productes ecològics en els plecs de condicions dels concursos públics de proveïment o promovent fires; **e)** donar ajuts als operadors ecològics; **f)** assessorar les operadors des de les oficines comarcals i els serveis territorials del DACC; **g)** implantar la figura de persona dinamitzadora per tal de connectar diferents actors; **h)** promoure productes locals i ecològics per part d'organismes que actuen en altres àmbits (com ara els parcs naturals com el del Montsant) que permeten posa en marxa iniciatives innovadores (com el projecte de biodiversitat cultivada i la recuperació de llavors locals); **i)** recolzar la tasca que fan les associacions de consumidors; **j)** fer pedagogia i difusió a través d'accions comunicatives com la setmana BIO, jornades PATT o el programa Benvinguts a pagès; **k)** impartir formació específica (per exemple cicle formatiu de grau mig, específic en PAE en 7 escoles de l'administració pública o la nova creació del grau superior de paisatgisme i medi rural amb perfil professional agroecologia i acció climàtica).

OP_17

La producció ecològica pot ser una oportunitat per **evitar que els joves marxïn** del territori.